

Grupa ds. emisji długoterminowych obligacji własnych przez banki

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
Departament Inspekcji Bankowych, Instytucji Płatniczych
i Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych

Plan prezentacji

Uczestnicy Grupy

Zakres prac Grupy

Analiza rynku

Analiza struktury i stopnia wykorzystania obligacji własnych jako źródła finansowania banków

Analiza wyników badania rynku w zakresie kształtowania się wskaźnika NSFR (CRD 4) w lokalnych bankach

Identyfikacja potencjalnych barier w zakresie rozwoju rynku obligacji własnych w PLN i w walutach obcych

Analiza zidentyfikowanych barier i opracowanie propozycji działań mitygujących

Niekorzystne rozwiązania podatkowe w odniesieniu do emisji zagranicznych w zakresie zryczałtowanego podatku dochodowego

Brak rozwiązań legislacyjnych w zakresie podatkowym generujących impulsy rozwojowe w odniesieniu do rynku obligacji własnych banków

Niekorzystne rozwiązania podatkowe w odniesieniu do krajowych inwestorów indywidualnych

Kwestie regulacyjne związane z licencjonowaniem i organizacyjnym wyodrębnieniem działalności maklerskiej

Przejrzystość kryteriów klasyfikacji emisji banków jako dopuszczonych do transakcji REPO z NBP

Uczestnicy Grupy ds. emisji długoterminowych obligacji własnych przez banki

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF)

Narodowy Bank Polski (NBP)

Ministerstwo Finansów (MF)

Ministerstwo Sprawiedliwości (MS)

Związek Banków Polskich (ZBP)

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie SA (GPW)

Polska Izba Ubezpieczeń (PIU)

Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami (IZFA)

BondSpot SA

Analiza rynku. Analiza struktury i stopnia wykorzystania obligacji własnych jako źródła finansowania banków

Wnioski z ankiety przeprowadzonej przez UKNF

(47 banków komercyjnych, 29 banków spółdzielczych, horyzont lata styczeń 2007-maj 2012)

- **Emisje obligacji własnych nie stanowią istotnego źródła finansowania działalności banków - wyrównywanie bieżącej nierównowagi płynnościowej**
- **Znaczące dysproporcje pod względem skali działalności emisyjnej.** Rynek emisji obligacji własnych banków tworzą tylko niektóre instytucje, część banków jest nieaktywna w tej dziedzinie
- **Najczęściej emitowanymi instrumentami finansowymi są certyfikaty depozytowe, pod względem wielkości emisji natomiast przeważają obligacje zwykłe i podporządkowane (odpowiednio 67,5% i 5,8% w 2011 r.), marginalne znaczenie mają listy zastawne**
- **W strukturze walutowej emisji dominuje złoty polski (87,3% w 2011 r.).** W strukturze terminowej przeważają emisje krótkoterminowe (do 1M i od 1 do 3M) oraz średnioterminowe (od 1 roku do 5 lat), udział emisji z terminem zapadalności powyżej 5 lat jest nieznaczący
- **Tylko nieliczne emisje uzyskały rating (ok. 15% rocznie)**

Analiza rynku. Wnioski z wyników badania rynku w zakresie kształtowania się wskaźnika NSFR (CRD 4) w lokalnych bankach

Wyniki ankiety przeprowadzonej przez UKNF w 2011 r.

Niektóre banki mogą mieć trudności w utrzymaniu miary NSFR na minimalnym wymaganym poziomie

11 spośród 44 banków biorących udział w badaniu
nie osiągnęło minimum wymaganego dla miary NSFR

Obecnie banki są zobowiązane m.in. do utrzymywania na określonym poziomie długoterminowej miary płynności M4

Uchwała Nr 386/2008 KNF w sprawie ustalenia wiążących norm płynności

NSFR dopuszcza kwalifikowanie do środków stabilnych ograniczoną ilość pozycji w stosunku do miary M4

Pozycje wymagające stabilnego finansowania w przypadku NSFR są większe niż w przypadku M4

Identyfikacja potencjalnych barier w zakresie rozwoju rynku obligacji własnych, w PLN i w walutach obcych (1/2)

Podstawowa i najważniejsza bariera wpływającą na ograniczenie emisji obligacji własnych:

AKTUALNA CENA RYNKOWA

1. **Niekorzystne rozwiązania podatkowe w odniesieniu do emisji zagranicznych w zakresie zryczałtowanego podatku dochodowego** (tzw. podatek u źródła, ang. *withholding tax – WHT*), oraz inne kwestie związane z tym podatkiem (zasady poboru, proces przekazywania tzw. certyfikatu rezydencji, proces odzyskiwania nadpłat podatku przez inwestorów zagranicznych).
2. **Brak rozwiązań legislacyjnych w zakresie podatkowym generujących impulsy rozwojowe w odniesieniu do rynku obligacji własnych banków.**
3. **Niekorzystne rozwiązania podatkowe w odniesieniu do krajowych inwestorów indywidualnych.**
4. **Kwestie regulacyjne związane z licencjonowaniem i organizacyjnym wyodrębnieniem działalności maklerskiej.**
5. **Kwestia przejrzystości kryteriów klasyfikacji emisji banków jako dopuszczonych do transakcji REPO z NBP.**

Identyfikacja potencjalnych barier w zakresie rozwoju rynku obligacji własnych, w PLN i w walutach obcych (2/2)

6. Koszty pozyskania ratingu
7. Wysokie koszty i ryzyko emisji zagranicznych
8. Ograniczenia strony popytowej wynikające m.in. z obowiązujących regulacji prawnych (limitów ustawowych, regulacyjnych)
9. Koszty współpracy z bankami powiernikami (rachunek powierniczy, wymogi formalne)
10. Koszty wynikające z warunków koniecznych do spełnienia przez papiery inne niż rządowe, aby mogły zostać przyjęte na listę NBP jako podlegające transakcjom REPO
11. Koszty transakcyjne dla inwestorów indywidualnych (prowizje maklerskie)
12. Konkurencja ze strony emisji realizowanych przez Ministerstwo Finansów
13. Preferencje inwestorów instytucjonalnych w zakresie konstrukcji oferowanych emisji
14. Wymogi Dyrektywy MiFID w zakresie złożoności instrumentów finansowych oferowanych klientom

Analiza zidentyfikowanych barier i opracowanie propozycji działań mitygujących

1. Zryczałtowany podatek dochodowy
2. Podatkowe impulsy rozwojowe
3. Podatek od inwestorów indywidualnych
4. Licencjonowanie i wyodrębnianie organizacyjne działalności maklerskiej
5. Przejrzystość kryteriów klasyfikacji emisji do transakcji REPO z NBP

Kwestie podlegające szczegółowym analizom Grupy

6. Brak ratingów emisji
7. Koszty i ryzyko emisji zagranicznych

Kwestie wykraczające poza kompetencje Grupy

8. – 14. Pozostałe

Kwestie mało istotne z punktu widzenia rozwoju publicznego rynku długoterminowych obligacji banków

Niekorzystne rozwiązania podatkowe w odniesieniu do emisji zagranicznych w zakresie zryczałtowanego podatku dochodowego (1/5)

Podstawowa i najważniejsza bariera w zakresie zryczałtowanego podatku dochodowego od emisji zagranicznych (tzw. podatek u źródła, ang. withholding tax – WHT) :

Obowiązujące zasady opodatkowania

Inne kwestie mogące ograniczać rozwój rynku obligacji własnych banków związane z podatkiem u źródła:

Zasady poboru zryczałtowanego podatku dochodowego

Proces przekazywania tzw. certyfikatu rezydencji

Proces odzyskiwania nadpłat zryczałtowanego podatku dochodowego przez inwestorów zagranicznych

Niekorzystne rozwiązania podatkowe w odniesieniu do emisji zagranicznych w zakresie zryczałtowanego podatku dochodowego (2/5)

Obowiązujące zasady opodatkowania

- **Istotne podniesienie kosztów emisji przez obciążenie podatkiem u źródła zagranicznego nabywcy obligacji emitowanych przez lokalne banki** (z zastrzeżeniem postanowień ewentualnych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania)
- **Obniżenie atrakcyjności inwestycji w obligacje emitowane przez lokalne banki poprzez ponoszenie przez inwestora zagranicznego kosztów pieniądza w czasie** (data potrącenia podatku przez lokalnego płatnika vs data rozliczenia należnego podatku w macierzystym kraju inwestora)

Propozycje rozwiązań

- **ustawowe zwolnienie odsetek od długoterminowych obligacji emitowanych przez banki z opodatkowania** (poprzez stosowną nowelizację art. 17 ustawy o CIT i art. 21 ustawy o PIT), lub
- **zaniechanie poboru zryczałtowanego podatku dochodowego od długoterminowych obligacji emitowanych przez banki na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów, podobnie jak w przypadku euroobligacji rządu polskiego lub niektórych obligacji emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego** (np. obligacje miasta stołecznego Warszawa)

Niekorzystne rozwiązania podatkowe w odniesieniu do emisji zagranicznych w zakresie zryczałtowanego podatku dochodowego (3/5)

Obowiązujące zasady opodatkowania c.d.

W przypadku nieuwzględnienia lub uwzględnienia w ograniczonym zakresie ww. rozwiązań proponuje się:

- **zrównanie zasad opodatkowania inwestorów zagranicznych (osób prawnych nierezydentów) z rezydentami poprzez rozszerzenie zasady opodatkowania odsetek netto na nierezydentów.** Podstawa opodatkowania inwestora krajowego może być pomniejszona o koszt pozyskania finansowania (odsetki przychodowe minus odsetki kosztowe na pozyskanie finansowania). Inwestor zagraniczny zobowiązany do zapłaty zryczałtowanego podatku dochodowego nie ma możliwości pomniejszenia podstawy opodatkowania o koszt finansowania
- **ujednoczenie poziomu stawki zryczałtowanego podatku dochodowego dla zagranicznych osób fizycznych i prawnych na poziomie 19%.** Stawka zryczałtowanego podatku dochodowego od odsetek dla zagranicznych osób fizycznych wynosi 19%, stawka dla zagranicznych osób prawnych wynosi 20%

Niekorzystne rozwiązania podatkowe w odniesieniu do emisji zagranicznych w zakresie zryczałtowanego podatku dochodowego (4/5)

Zasady poboru zryczałtowanego podatku dochodowego

Podatek pobierany **od emitenta** – znaczne zwiększenie kosztów emitentów związane obsługą poboru podatku, jedna z barier przed wprowadzaniem papierów wart. do obrotu zorganizowanego

Propozycje rozwiązań

- ujednoczenie i wprowadzenie przejrzystych zasad poboru zryczałtowanego podatku z tytułu przychodów z odsetek/dyskonta, osiąganych zarówno przez krajowe i zagraniczne osoby fizyczne, jak i zagraniczne osoby prawne
- ustanowienie zasady poboru zryczałtowanego podatku dochodowego przez podmioty stawiające te świadczenia do dyspozycji podatnika tj. firmy inwestycyjne lub banki prowadzące rachunki papierów wartościowych

Proces przekazywania tzw. certyfikatu rezydencji

Obowiązek dysponowania **przez emitenta** oryginałem certyfikatu rezydencji zagranicznego nabywcy papierów wartościowych - konieczność dostarczania przez inwestorów – poszczególnym emitentom – oryginałów certyfikatów rezydencji lub notarialnie poświadczonych kopii

Propozycje rozwiązań

- rezygnacja z obowiązku posiadania certyfikatu rezydencji przez emitenta w sytuacji, gdy oryginałem certyfikatu dysponuje dom maklerski, bank powierniczy lub inny podmiot rejestrujący papiery wartościowe na prowadzonych przez siebie rachunkach papierów wartościowych

Niekorzystne rozwiązania podatkowe w odniesieniu do emisji zagranicznych w zakresie zryczałtowanego podatku dochodowego (5/5)

Proces odzyskiwania nadpłat zryczałtowanego podatku dochodowego przez inwestorów zagranicznych

Brak jednolitej praktyki (standardu) postępowań nadpłatowych - duże zróżnicowanie w zakresie złożoności, szybkości i zakresu materiału dowodowego wymaganego przez lokalne urzędy skarbowe

Propozycje rozwiązań

- wprowadzenie (lub usprawnienie) procedur zwrotu nadpłaconego podatku tj. standardowej i przyśpieszonej, zgodnie z „Zaleceniami Komisji z dnia 19 października 2009 r. w sprawie procedur w zakresie ulg w podatku u źródła” oraz rekomendacją Komisji „quick and standard refund procedures”

Brak rozwiązań legislacyjnych w zakresie podatkowym generujących impulsy rozwojowe w odniesieniu do rynku obligacji własnych banków

Brak impulsu rozwojowego dla pobudzenia rozwoju rynku obligacji własnych

Propozycje rozwiązań

- wprowadzenie przejściowych zmian podatkowych, polegających na zniesieniu w okresie 2-3 lat podatku od odsetek z nabytych obligacji wyemitowanych przez banki.

Niekorzystne rozwiązania podatkowe w odniesieniu do krajowych inwestorów indywidualnych

Brak zależności dochodu odsetkowego od okresu posiadania papieru wartościowego przez inwestora

Propozycje rozwiązań

- proporcjonalne powiązanie wysokości podstawy naliczania podatku dochodowego od dochodów z tytułu kuponu odsetkowego z okresem utrzymywania instrumentu dłużnego (nowelizacja ustawy o pod. dochód. od osób fiz.)

Dodatkowe propozycje w zakresie ułatwień w rozliczaniu podatku przez osoby fizyczne

- uproszczenie techniki obliczania podstawy opodatkowania dzięki możliwości łączenia w ramach przychodów z kapitałów pieniężnych odsetek uzyskiwanych z tytułu wypłacanych od danego papieru kuponów z zyskami (stratami) ze zbycia papierów wartościowych
- wprowadzenie możliwości rozliczenia dochodów z inwestycji w papiery wartościowe przez podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych osób fizycznych

Kwestie regulacyjne związane z licencjonowaniem i organizacyjnym wyodrębnieniem działalności maklerskiej

KNF wydaje zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej (nadzór nad rynkiem kapitałowym) i zezwolenie na zmiany w statucie banku (nadzór nad sektorem bankowym)

ZBP

- Bariera – konieczność uzyskania dwóch lub więcej zezwoleń na wykonywanie poszczególnych rodzajów działalności inwestycyjnej
- Propozycja zniesienia obowiązku uzyskania przez banki odrębnej licencji na prowadzenie działalności maklerskiej

UKNF

- Wydawanie odrębnych zezwoleń realizuje różne cele nadzorcze – wynikające z ustawy o instrumentach fin. i z Prawa bankowego
- Różny przedmiot postępowań i zakres zezwoleń lecz te same wymagania prawne i nadzorcze wobec banków

Obowiązek organizacyjnego wyodrębnienia działalności maklerskiej w ramach struktury organizacyjnej banku

ZBP

- Bariera – biura maklerskie nie zatrudniają specjalistów od obrotu papierami dłużnymi
- Propozycja zniesienia obowiązku organizacyjnego wyodrębnienia działalności maklerskiej w odniesieniu do emisji obligacji własnych banków

UKNF

- Wyodrębnienie organizacyjne wynika z konieczności zapewnienia ochrony przepływu informacji poufnych oraz stanowiących tajemnicę zawodową, o których mowa w ustawie o instrumentach fin.
- Czytelne rozróżnienie pomiędzy bankową i inwestycyjną (maklerską) sferą działalności banku

Przejrzystość kryteriów klasyfikacji emisji banków jako dopuszczonych do transakcji REPO z NBP

Narodowy Bank Polski ustala listę papierów wartościowych uznawanych za zabezpieczenie kredytu lombardowego, technicznego i podlegających operacjom REPO z bankiem centralnym

ZBP

- Bariera – mało transparentne zasady kwalifikacji papierów wartościowych na listę NBP
- Propozycja określenia katalogu kryteriów których spełnienie gwarantowałyby kwalifikację na listę NBP
- Propozycja stworzenia możliwości konsultacji w trybie roboczym z odpowiednią komórką NBP pod kątem możliwości kwalifikacji na listę NBP przygotowywanych emisji (wzór – standardy stosowane przez EBC)

NBP

- Kwalifikacja na listę NBP dyskrecyjną decyzją banku centralnego, podejmowaną w oparciu o publicznie ogłoszone kryteria minimalne oraz ocenę ryzyka kredytowego określonego papieru wartościowego na podstawie wewnętrznie opracowanych standardów, które nie są podawane do wiadomości publicznej
- Ocena możliwości zastosowania danego instrumentu jako zabezpieczenia możliwa dopiero po jego emisji i zdeponowaniu w KDPW
- Ostateczne stanowisko NBP w tej kwestii – po zakończeniu konsultacji wewnętrznych

Grupa ds. emisji długoterminowych obligacji własnych przez banki

Dziękuję za uwagę